

פרשת חקת

– "ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרון וירב העם עם משה.. (במדבר כ', ב-ג) –
הדרישה למים מתגלגלת לריב ויוצאת משליטה.

התרופה למריבה- שתיקה!

במצב שכזה, הדיבור לסלע עדיף מהנסיון לרצות את העם בדברים.

"קח את המטה והקהל את העדה..ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם
מים מן הסלע.."(ח) - 'ודברתם אל הסלע' – ולא אל העם.

אולם משה נגרר אחרי העם ושוב עונה לו: "ויאמר להם שמעו נא המורים המן
הסלע הזה נוציא לכם מים"(י).

התוצאה- 'מי מריבה' –המים יצאו לבסוף בשפע, אך המנהיגות נפגמה.

(עיון בפרשת השבוע)

– "ב בתמוז תש"ז, 29 ביוני 1947 - יום העלייה לקרקע ב 'סעד תחתית' –
יום הולדת לקבוץ!

שעור פרשת השבוע: נחם אילן

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
4.37	זמן תפילין /טלית	19.27	הדלקת נרות
9.09	סוף זמן ק"ש	19.35	מנחה א' 14.00 ב' 13.30
19.49←19.48	שקיעה		ערבית
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
19.35	מנחה וערבית	11.30	קידוש
20.09	צאת הכוכבים	17.40	מנחה 13.30,
20.10	ערבית	17.10	לימוד 'דור לדור'
		18.00	שיעור נחם אילן
7.30	שחרית נוער	20.25	צאת השבת

אחות תורנית – הילרי יום טוב

ש ב ת
ש ל ו מ

2 דבר אף הספצ

”יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם”.

התורה לא מבארת מה היה בעצם חוסר האמונה, או חוסר קידוש ה', שגרם לעונש חמור זה, וממילא נאמרו על כך פירושים רבים. עד כדי כך רבו הפירושים, שהיה מי שטען על דרך ההלצה, שעונשו הגדול ביותר של משה רבנו בחטא מי מריבה, היה שהתורה לא פירשה בדיוק מה היה חטאו, וכך כל אחד מהמפרשים תולה בו חטא אחר, ונמצא שמשה רבנו נאשם בכל החטאים כולם...

נראה שהדרך בה אנו צריכים לגשת לפרשה כזו היא לראות את הפירושים השונים בסקירה אחת, ולנסות למצוא את השורש של כל החטאים הללו – חסרון רוחני שרשי אחד, שממנו יכולים להיות נובעים כל החטאים השונים. כך ניתן לומר על כל הפירושים "אלו ואלו דברי אלקים חיים", שכן כולם מבטאים שורש אחד.

כיצד ניתן לעמוד על השורש הפנימי של החטאים השונים המופיעים בחז"ל כביאורים לחטאו של משה רבנו? הבסיס להבנת חטאו של משה רבנו הוא הבנת עונשו: העונשים בתורה אינם שרירותיים, כדי להרתיע ולנקום בחוטא; עונש שבא מאת ה' יש בו משמעות פנימית, והוא למעשה כעין תוצאה ישירה של החטא. כך למשל כאן, משה נענש לא להיכנס לארץ, לא סתם כדי להכאיב לו ולמנוע ממנו דבר שחפץ בו, אלא כתוצאה של החטא – החטא חשף את העובדה שמשה רבנו פשוט לא מתאים להיכנס לארץ...

במדבר הנהיג הקב"ה את עם ישראל בהנהגה ניסית – עם ישראל ספון בתוך ענני הכבוד, מקבל בכל יום לחם מן השמים, לומד תורה מן השמים, מובל על ידי עמוד האש ועמוד הענן, וכו'. ההנהגה הניסית הזו לא נובעת דווקא מתוך מדרגתו הגבוהה במיוחד של עם ישראל, אלא מתוך החולשה שלו – ללא הניסים עם ישראל איננו מסוגל להתמודד עם המציאות, ברגע שייפלט מתחת כנפי הענן הוא עלול מצד אחד לחטוא בבנות מואב או בעבודה זרה או בכפירה או בתלונות 'ניתנה ראש ונשובה מצרימה', ומצד שני הוא עלול להיפגע על ידי הנחשים והעקרבים או על ידי עמלק ושאר שונאים האורבים לו. לכן במדבר מנהיג הקב"ה את עם ישראל 'מלמעלה למטה' – הכל באופן ניסי, הכל יורד מוכן מאת הקב"ה אל עם ישראל. משה רבנו מתאים להנהגת המדבר – הוא עצמו מנהיג עוצמתי, בעל רוח נבואה שאין דומה לה, "ולא קם עוד כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים". דמות עוצמתית כזו מתאימה להוביל עם שאינו מסוגל להוביל בעצמו, וצריך שיסחפו אותו ויובילו אותו אל חוף מבטחים.

בארץ ישראל עתידה להשתנות ההנהגה. כאן עם ישראל יצטרך להתחיל לעמוד בזכות עצמו – גם מבחינה מדינית חומרית, לנהל מערכת חיים לאומית מסודרת בדרך הטבע; וגם מבחינה רוחנית – להסתדר בלי ניסים ובלי החסד האלוקי העליון שמתגלה עליהם במדבר. למדרגה כזו מתאים מנהיג אחר, מנהיג שבאופן טבעי לא יהיה ריכוזי וכריזמטי, שסוחף אחריו את כל העם, אלא מנהיג שיהיה מסוגל להצמיח את הכוחות הטבעיים הקיימים בתוך עם ישראל, מנהיג שיוכל 'ללכת כנגד רוחו של כל אחד ואחד', ולרומם אותו מתוך מדרגתו ולפי עניינו, כפי שמבאר רש"י את אישיותו של יהושע, (רש"י לבמדבר כז, יח).

לכן כאן, כאשר עם ישראל עומד כבר להיכנס לארץ, אומר הקב"ה למשה לדבר אל הסלע ולא להכות בו: ההנהגה המתאימה לארץ ישראל היא הנהגה של דיבורים, לרומם אפילו את הסלע לעשות את רצון הבורא. בספר שמות (יז, א-ז) אומר ה' למשה להכות את הסלע, על פי ההנהגה 'מלמעלה למטה', אשר בה מנהיג משה גם את עם ישראל, אולם כעת הפנייה אל הסלע צריכה אף היא להשתנות. שינוי זה הוא שגרם גם לכעס של משה רבנו – פתאום הוא מגלה שהוא מדבר אל העם וזה כבר לא מספיק; העוצמה של מנהיג אדיר, של 'איש האלהים', אין בה

מענה לצרכים החדשים של הנהגת עם ישראל. וחוסר היכולת של משה לתת מענה לדור הנכנסים לארץ מתפרץ ככעס – 'שמעו נא המורים', המורים את מוריהם – הרי יש כאן היררכיה ברורה של מורה ותלמידים, של מנהיג וצאן, וכיצד אתם מתמרדים ומבקשים 'להורות את מורכם'?

בעומק הפרשה אנו מגלים, אם כן, שחטאו של משה רבנו חושף בפנינו מדרגה חדשה של ארץ ישראל. הכניסה לארץ אינה רק קיום השבועה שנשבע הקב"ה לאבותינו, אלא הנהגה שונה של עם ישראל – כל עבודת ה' של היחיד, כל דרכי ההנהגה של הציבור, כל היחס בין מורים לתלמידים ובין בנים להוריהם, כל הגישה למערכות החיים השונות – הכל הולך ומשתנה, ומקבל מאורה ואווירה של ארץ ישראל – "נותן נשמה לעם עליה ורוח להולכים בה", זו ארץ ישראל (כתובות קיא ע"א).

מאחל ומברך שבת שלום, בברכה שזכה להנהגה רוחנית ראויה

חמי קבלן

ליוכבד גולד
אתך באבלך במות אחיך
הרב יהושע נויבירט ז"ל
קהילת סעד

נר ז'כרון-

(תשכ"ו)	ח' תמוז- יום פטירתו של אברהם גולדפדן ז"ל (אבא גרט)
(תשכ"א)	ט' תמוז- יום פטירתו של חברנו שמואל גולד ז"ל
(תשס"ז)	י"ב תמוז- יום פטירתה של חברתנו יעל קסלר ז"ל

הפיוץ הנ"ל-

בשבת- בשיעורו של הרב, עסקנו באמרה: "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" (ברכות ס"ד ע"א). יש בימינו הטוענים, כי משפט זה אשר אמר רבי אלעזר בשמו של רבי חנינא מוכיח כי גם לחז"ל היה חוש הומור מפותח.. ושוב חזרנו לסוגיית בחירת הרב הראשי מהשבוע הקודם. פתח הרב ארי ואמר, כי מסיכום דבריו בעלון הקודם, עלה מסר קיצוני יותר מזה שניסה להעביר לציבור בשיעור עצמו. צא ולמד את כוחן המופלא של המילים שבערמומיותן נראות צייתניות ותמימות למראה בקריאה ראשונה, אולם מרגע שהן מקבלות חיים משל עצמן ואת הנעשה אין להשיב (לאחר הדפסת העלון..). בותרות אז אותן מילים, להעביר מסר אחר שונה במקצת.. דיברנו על מחלוקת שסופה להתקיים הבאה ממניעים טהורים לעומת זו שאין סופה להתקיים ובאה ממניעים אישיים.

וכיצד נדע להבחין בין השתיים? על פי התוצאה כמובן! אם לאחר בירור האמת, עולם כמנהגו נוהג והצדדים חוזרים לשגרה- מה טוב, אולם אם נשארו הריב והמדון או שאחד מהצדדים ניזוק, הרי זו מחלוקת שאינה לשם שמיים ואין סופה להתקיים. המשכנו לברר מה הוא ה'שלוש' אותו מרבים תלמידי החכמים בעולם - "הריבוי של השלוש הוא, שיתראו כל הצדדים וכל השיטות, ויתבררו איך כולם יש להם מקום..". (עולת ראי"ה). "וכל התורה כולה נקראת שירה, ותפארת השיר כשהקולות משונים זה מזה..". (הקדמת 'ערוך השולחן' ל'חושן משפט').

ביום שני- בערב, נערכה הופעתה הראשונה של 'מקהלת שדות נגב' בכנס מקהלות וחבורות זמר שהתקיים בקרית גת. המקהלה נשענת בעיקר על בני קהילת סעד והחזרות נערכות ממש כאן! יצאנו לדרך לפני כחצי שנה-בעידודו של ראש המועצה הנבחר ותודות ליזמתה של באה גל שחברה לועדת תרבות וביחד הרימו את הפרויקט. מגוון המשתתפים בני כל הגילאים מתיכון ועד לפנסיה מאוחרת, תחת שרביטו של המנצח המקצוען והקליל- עזרא מוריאל, יוצרים יחד הרמוניה קולית סוחפת ובעלת צבע ייחודי. בהופעתנו הראשונה, פגשנו במקהלות וותיקות ומשופשות בעלות רקורד מרשים, כדוגמת "מיתרים" משדרות- תחת ניצוחו של יוני שחם, ועוד כמה הדומות לה- ועמדנו במשימה בכבוד..

באותו הערב, במסגרת 'מסיבת ראש חודש תמוז', התקיימה הרצאתו של ד"ר ליאור אפלבוס, נכדה של חברתנו מיכל אפלבוס, בנושא: "חקר המוח, סיפורי דגים, שינה, גנטיקה ומה שביניהם". ליאור העומד בראש מעבדה לחקר המוח באוניברסיטת בר אילן, הסביר לכולנו בצורה עממית ומלאה בהומור, מושגים בסיסיים הקשורים במחקריו. במעבדתו פותח מודל 'מחקר בדגים' והפלא ופלא - מוח הדג דומה מאד למוח האדם, אלא שהוא פשוט יותר ומורכב פחות. מה עוד שהדג- זול, שקט ונוח למחקר ובכך הוא מקבל יתרון גדול מול אובייקטים אחרים. והעיקר- שנהיה לראש..

לפני הצהריים יצאה שיירה של 7 קלנועיות בניצוחה של אריאלה כהן, לטיול החודשי של בית שקמה. הכלים הממונעים (שלא במסגרת פורמולה 1..). נסעו דרך הכביש המקיף לכוון שכונת 'שקד' ושבנו לבסיסם בשלום עוד לפני ארוחת הצהריים- מדווח כתבנו המסתתר תחת שם העט: "ההולך בשדות".

ביום שלישי- בשעה 10:25:15 בדיוק! קבלנו את המסרון המודיע על פתיחת הבריכה ולאחר עשרה ימים של חרדה, נשמעה שריקת הפתיחה לעונת 2013. לא עברו מספר דקות והיא החלה להתמלא בגברים, משפחות ושחינים, שעוד הספיקו לנצל את ההזדמנות לטבילה 'בו ביום'. בערב נערכה מסיבת הסיום לתלמידינו המסיימים את התיכון בביה"ס המשותף שבקבוצת יבנה. במופע מקורי הנשען על המחזמר "כנר על הגג" העלו התלמידים את חוויותיהם ביצירתיות יוצאת דופן באמצעות: מערכונים, שירה ושימוש בשלל אמצעי המולטימדיה - 'לו היינו יבנה..'- אי די בי די.. בס. דיווחה כתבתנו לענייני מסיבות במערכת החינוך - נעם אש.

השבוע נחגוג את 'חג המשק' הוא יום העלייה לקרקע- יום הולדתו של הקיבוץ. בהמשך מובא סיפורו של אדו פולק המגלגל בתוכו פרטים חשובים מההיסטוריה הרחוקה המשותפת לכולנו, מנקודת מבטו של היחיד.

"לא המבנה הגמור מעניין אותי, אלא העשייה" - אומר אדו, ובמשפט אחד חוסך הררי מילים..

יורם קינלמן

הודעה משמחת למקדימים *shof*

על פי בקשת ציבור השחיינים/ות תפתח הבריכה בימים:

רביעי וששי כבר בשעה 06.30 !

הערה חשובה: אנא הקפידו לשחות בצדו הימני של המסלול ובכך לאפשר לאחרים להצטרף אליכם
-- הבריכה משותפת לכולנו!!

יאלו נרננה לה' - לקראת שבת *shof* וזמיר

לציון יום ההולדת של סעד - נקיים מפגש לפני שבת, בשירה וברכה עם נגני סעד.

בהשתתפות:

רועי גולן- קלידים ועיבודים
גיא גולן- גיטרה בס
שי אגמון- חלילים ושירה
אביב קסט- גיטרות ושירה
אסף סוברי- גיטרות
זמיר פראווי- תופים

המפגש יתקיים על המדשאה שממערב לבית הכנסת

ביום שישי ערש"ק פ' בלק (21.06) בשעה 17:30

נשמח להגעתכם במלבושי שבת. המפגש יסתיים כ 40 דקות לפני הדלקת נרות.

כל הציבור מוזמן, נשמח לשתף אורחים ומתארחים.

ניתן להביא כלי נגינה ולהצטרף בקטעים המשותפים.

'בואי כלה שבת מלכתא'

וצרות תרבות ודת

מנהרת הזמן-

השנה היא 1970. חבר נועז מעלה רעיון מהפכני בפני הציבור ועיקרו:

כל אחד יכול לעשות בכספו כראות עיניו!

צעד ראשון לכיוון ההפרטה- היום לפני 43 שנים..

תקציב כולל

הרעיון לא חדש ולא מקורי, זה קיים כבר שנים רבות בתנועה הקיבוצית נראה שאף מרוצים מכך, אלא שלא משום כך אני מציע להנהיג תקציב כולל במשק שלנו, יש להבין שהזמנים משתנים ואתם גם הקיבוץ. היום כבר לא רואים מכנסי חאקי ובטלדרסים ואף לא מעשנים סיגריות דפנה, הצרכים השתנו והדרישות רבות ומגוונות עד כדי אפילו גוזמה. האופנה חדרה גם אצלנו ואפשר כבר לראות את המיני המגיע עד... את מגפי דפנה היקרות ואת מעילי העור העולים עד לכדי 200 ל"י ויותר. כל זה נמצא וזאת עובדה ולכן אין אפשרות להתעלם מכך, אלא שהבעיה היא מנין תקח החברה את התקציב לקנות הדברים היקרים כמו מגפיים כשתקציב ההנעלה לא מספיק, כי רגליה עקומות והיא מחליפה מדי חצי שנה נעליים, או אותו מעשן הרוצה למשל נלסון ובכמות גדולה כשתקציב העישון אינו מספיק.

נדמה לי שהפתרון הוא תקציב כולל זה אמנם לא פותר את כל הבעיות אבל במידה רבה מאד, כי מה פירוש תקציב כולל מצרפים את תקציב ההלבשה ההנעלה והעישון ואספקה קטנה ואולי עוד משהו, וכל זה יחד הופך להיות תקציב כולל גדול אחד ואז עומד לרשות החבר סכום כסף ניכר שאיתו הוא יכול להשתמש ככל העולה על רוחו, כמובן במסגרת המותר, בצורה זו תהיה אפשרות לכל אחד לספק את צרכיו ודרישותיו בצורה מקסימלית ומבלי להזדקק למקורות חוץ. אם מישהו ירצה לעשן וללא הגבלה וכל סוג שירצה יעשה זאת וכמובן שהדבר יעלה לו על חשבון דבר אחר, או אולי אתה אוהב לאכול שוקולד והרבה, למה לא, יש לך מספיק כסף כי אתה מסתפק בנעלי בית במשך כל הקיץ וכדומה. במילים אחרות, כל אחד יוכל לחלק את תקציבו לפי ראות עיניו לפי צרכיו ולפי דרישותיו מבלי שיאמר לו מה לעשן וכמה.

נראה ששיטה זו טובה ויעילה ומעל לכל, לתועלת הציבור ולנוחיותם.

יוסף קארו

=====

החלומות בימים ההם – לעשן ללא הגבלה, לאכול שוקולד ולקנות נעליים..

מועדון הסרט הטוב

ביום שני 17/6/2013 בשעה 17:00
יוקרן באוצרון לחבר הסרט: "ניטל"

עיבוד קולנועי לרומן האירוטי של יצחק בשביס זינגר. מחזמר דרמטי, "ניטל בחור ישיבה" ועוסק במעמד האישה ביהדות ובעיקר באופן ההתמודדות של האשה היהודיה עם גישת הממסד הדתי לחינוכה, כמו כן מבוסס גם על "הלילה השנים עשר" של שקספיר. הסרט זכה בפרס גלובוס הזהב.

ינטל היא בתו של רבי מנדל, מלמד כפרי דתי אדוק. היא חיה בשטעטל טיפוסי בפולין של תחילת המאה העשרים. אביה האלמן מלמד אותה בסתר את רזי התורה והתלמוד, מה שמקובל היה ללמד בנים בלבד. כאשר אביה הולך לעולמו היא מקצצת שיערה, מתחזה לבחור ויוצאת למסע על מנת למצוא ישיבה. היא קוראת לעצמה "אנשלי" (שמו של אחיה המנוח) ומתחברת במסעה לאביגדור, מי שנחשב לעילוי שבין תלמידי הישיבה ולומדת איתו בחברותא בישיבה שלו.

אביגדור שמצא שידוך מעט לפני פגישתו בינטל, רואה בה חבר טוב, אך ינטל מצידה נמצאת בדילמה בין הקשר הרגשי שהיא חשה כלפי אביגדור (שאינו יודע שהיא אשה) לבין תשוקתה ללימוד. בעקבות התאבדותו של אחיו של אביגדור מתבטל השידוך שלו והוא מציע ל"אנשלי" להתחתן עם המשודכת לו, הדסה. ינטל מתנגדת בתחילה אך לבסוף מסכימה ו"מתחתנת". לבסוף מספרת ינטל לאביגדור שהיא אינה בחור ודרכיהם נפרדות.

בימוי: ברברה סטרייסנד

תסריט: ג'ק רוזנטל (תסריט), יצחק בשביס זינגר (סיפור)

שחקנים: ברברה סטרייסנד, מנדי פטינקין

כאלט מוזאניס!

ק'טנת נכדי'ט!

ברצוננו להזכיר לכל הסבים והסבתות שיש להם נכד או נכדה בוגרי כיתה ו' וטרם נרשמו בלוח המודעות שבכניסה לחדר האוכל- נשמח שתרשמו בהקדם.

תודה מראש,

פאמית וארכ

יצא ספריית הילדים' - לראש שמוע הספר

לכבוד שבוע הספר חשבתי לספר קצת על הספרייה. כידוע הספרייה היא ספריית ביה"ס וספריית הקבוץ. השנה ביה"ס עבר למקומו החדש והמרחק מביה"ס גדל. קשה היה למורים לתלמידים ולי להתרגל למרחק הגדול ובכל זאת, המשכנו לקיים את שיעורי הספרייה ממש כבעבר. השנה חוויתי חוויה מיוחדת במינה, כאשר כיתת העולים האתיופית, בקשה להגיע לספרייה ולשמוע סיפור, אני מספרת ומתורגמן מתרגם לילדים את הסיפור ורואים בעיניהם את ההנאה וההתקדמות בהבנה במהלך השנה.

ביה"ס המשיך לקיים גם השנה את תכנית **מצעד הספרים** שמתקיימת יותר מ-13 שנה ומטרתה לעודד את הקריאה בביה"ס. אנו נדרשים לדווח על הפעילויות לעידוד קריאה הנעשות בביה"ס, באתר ביה"ס ב-"מדף הספרים". (ואני ממליצה להורים של תלמידי ביה"ס, להציץ באתר המדובר תחת הסיסמא של ילדכם- יש מה לראות...). לאחר שנה אנו מקבלים בתמורה מענק לקניית ספרים, כאשר סכום זה כבר נלקח בחשבון כמובן מאליו, כאשר מתקצבים את תקציב הספרייה. אך העבודה שאנחנו משקיעים היא הרבה מעבר למקובל ואינה מובנת מאליה. רציתי עוד לשתפכם, ששמחתי לגלות השנה, שהילדים בחרו בספרים איכותיים כספרים שאהבו ביותר ואני ממליצה עליהם גם למבוגרים.

אזכיר כמה מהם: **"אני לא גנב"** כתבה שם-טוב תמי, ועוסק בדמותו הייחודית של קורצ'אק כמחנך. **"סיפו סיפור לא גמור"**, כתב אלבשן יובל. מספר על שני אחים הנפרדים במהלך ימי השואה ונפגשים מחדש באמצעות נכדיהם בזכות ספר המוצג ביריד ספרים בינלאומי. **"הלן ואני"** כתבה יובל-לוי שירלי, המספר בדרך מקורית את סיפורה של הלן קלר. **"מבצע אחים"** כתבה לוינשטיין מלץ רונית, המספר על מבצע עלייתם של יהודי אתיופיה בדרך מרתקת.

גם בימינו ילדים יודעים לזהות ספרות איכותית ו"שווה".

בקיבוץ התקיים השבוע זו השנה ה-11 אירוע שבוע הספר, בזכות מתנדבים רבים שעוזרים לי בעבודה ההכנה הרבה שכרוכה בכך. נעים לראות מדי שנה את הנאת הילדים וההורים.

תורנות שבת בספרייה ממשיכה גם היא להתקיים מזה שנים רבות, בזכות שמונה מתנדבות נאמנות. והעתיד מי ידע? האם נתאחד עם ביה"ס? האם יתאחדו מגוון הספריות בקיבוצנו? התשובות עדיין לא ברורות.

ולסיום, פעמים רבות אני שומעת מהמבקרים, שהספרייה היא פינת חמד וכיף לבקר בה, אז ברצוני להודות ראשית לציפי רויך שהקימה את הספרייה ובזכותה היא כזאת, ושנית לכם המבקרים בה ומוכיחים שגם בעידן של טכנולוגיה מתחדשת חדשות לבקרים, הספר עדיין חי ובוועט והספרייה נחוצה.

מלי קסט

למרים ולמשה בן צבי

מלך טוב להולדת הנין

בן לרותי ולמארי לוקוב נכד ליהודית

"אחד משלנו": אדו סולק – החבר המבואר ביותר בקיבוץ

מספר על צמחו ומצב... על תולדות הקבוץ

ראינה: חיי'ה יקותיאל

נולדתי בגרמניה בחוה"מ פסח בשנת 1921 ובהמשך למדתי בבית הספר לבנים של הקהילה היהודית. החל משנת 1933 עם עלייתו של היטלר לשלטון, הרגשנו היטב את השינויים בחיינו, לרעה כמובן, והיינו חייבים לפטר את העוזרת הגרמניה שלנו.

מכל אחי, הייתי היחיד שיצא את גרמניה בצורה מסודרת, שבועיים לפני ליל הבדולח (אוקטובר 1938). היה זה במחזור השני של הנוער הדתי ב'מקווה-ישראל' שמנה אז כמה עשרות נערים, ולמדנו שם במשך שנתיים. התחלתי ללמוד מסגרות מכוונות עוד בחו"ל – כי היתה לי נטייה לכך ובהמלצת מדריכיי. ב'מקווה-ישראל' התנסיתי בלימודי פלחה ובמכניקה.

לאחר שנתיים במקווה-ישראל יצאנו להכשרה בטירת-צבי. אח"כ הפנה אותנו הקב"ד לקבוצת עלומים שהיתה אז בנתניה – שם סבלנו ממחסור גדול.

לאחר כמה ימים של עבודה בפרדס נמצאה לי עבודה במסגריה בנתניה. באותה תקופה בנו בנתניה את בתי החרושת ליהלומים. תחילה עבדתי עם פועל ותיק. יחד הכנו את הציר שמניע את כל המכוונות שבאולם. היה מנוע אחד שהניע את כל המכוונות בבת-אחת – והיתה עבודה רבה בבית-החרושת.

לאחר תקופת מה הסתכסך הפועל הוותיק עם בעל הבית ועזב, ואני קיבלתי עוזר צעיר והייתי האחראי להמשיך את העבודה.

באותה תקופה לא היתה מספיק עבודה בנתניה ולא היה מה לאכול. אחותי מרים שהגיעה לקבוצה – אפילו מיטה לא היתה לה, ובמשך חודשיים היא ישנה עם חברה אחרת במיטה. מרבית החברים חלו בצהבת, ומאחר שלא היתה שם עבודה, הפנו אותנו להרצליה. תחילה רק את הבריאים, ובהדרגה שלחו להרצליה את כולם. נשארתי האחרון בנתניה, כי בעל הבית ביקש ממני לעשות איזו עבודה חשובה בבית-החרושת וכך נשארתי שם יחידי. באותה תקופה התגוררתי בבית הבוס שלי ואכלתי במסעדה של הפועל המזרחי. היתה זו תקופה של כמה חודשים מחוץ לקיבוץ, וכל שבת נסעתי מנתניה להרצליה בארבעה אוטובוסים (כביש החוף טרם נסלל אז...).

כשסיימתי את הפרויקט בנתניה עברתי להרצליה שם נמצאה לי מסגריה הבונה לולים לתרנגולות. משם עברתי לבית המלאכה של חברה לקידוח בארות, שם עבדתי עד לסוף התקופה בהרצליה. בהפוגה הראשונה של מלחמת השחרור, העבירו את כל הבחורים מהרצליה לסעד.

אשתי- נחמה ז"ל נולדה בשנת תרפ"ד, 1924, בירושלים. כנערה הצטרפה לגרעין התורני בטירת-צבי, ואחרי שנתיים עברה לקבוצת "עלומים" (שמה הקודם של קבוצת סעד). התחתנו בהרצליה בשנת תש"ז בחתונה מיוחדת – חתונה צמחונית: לקראת חתונתנו בהרצליה, קיבלה נחמה את שמלת הכלה הקצרה (עד הברך) שעברה מכלה לכלה. הכינו לנו מראש 'חדר מגורים' בלול, אשר הוסב למגורי זוגות ורווקים.

ההורים של נחמה היו צמחונים אדוקים וביקשו שהתפריט של סעודת המצווה יהיה על טהרת האוכל הצמחוני. בני משפחתי לא התלהבו כל כך, וודדתי טענה בתוקף שאין חתונה ללא בשר.

בסופו של דבר משפחת הכלה קיבלה את מבוקשה..

במקום עבודתי בבית המלאכה שבהרצליה, נשאלתי לבקשתי למתנת חתונה. ביקשנו – וקיבלנו – רדיו תוצרת בית. חוץ מן הרדיו, רוב המתנות היו אגרטלים בכל מיני צבעים וצורות.

במהלך השנים נולדו לנו ארבעת ילדינו: שעה, יורם, רותי ודוד. והיינו בין הראשונים לעבור כל פעם לשיכון חדש. לדעתי, הצעירים של היום שמתחננים ונכנסים מיד לבית של ממש, או דוחים חתונה בשל בעיית דיור, בעצם מפסידים את התהליך של בניית הבית...

ובכן כשהתחננו, בהרצליה גרנו בלול! (בלי התרנגולות, כמובן...) על הגבעה היה לול ישן שחולק לחדרים באמצעות דיקטים. ההפרדה היתה מסגרת עץ ודיקט אחד, והיא היתה נמוכה כך, שהיה רווח בינה לבין התקרה. לא היה חשמל אלא מנורות נפט, כך שיכולנו לראות אם יש אור בחדרים הסמוכים...

בסעד, גרנו בצריף "עמידר" – הצריף של הפינג-פונג. הצריף היה מחולק לשני חדרים עם קיר אמיתי – מסגרת קרשים ודיקט מכל צד! היו עשרה צריפים כאלה עם שירותים משותפים בקצה השורה, משותפים לכל הצריפים. בצריף "עמידר" – היה חשמל מההתחלה.

התחנה הבאה היתה שכונת היוקרה: "השוודים", כיום איזור בית שקמה והקרולות. זה כבר היה צריף של ממש, עם חדר וחצי לכל משפחה, שירותים משותפים לשתי משפחות בלבד, והקירות הפנימיים היו מצופים במזוניט – ממש קיר דקורטיבי... אפילו המקלחת המשותפת של הקיבוץ היתה קרובה יותר. יחסי השכנות היו מאוד קרובים, כולם ידעו הכל על כולם ושמעו הכל מבית לבית. בהתחלה היתה תחושה לא נעימה, קרובה מדי. אבל חיינו עם זה כי הכל היה קטן ומשותף. בשוודים המצב היה כבר קצת יותר טוב הודות לקיר הכפול...

כל פעם שעלינו מדרגה ברמת החיים הרגשנו הקלה, וידענו להעריך זאת!

עם כל הקשיים והצנע, לא קיטרנו כי ראינו את החיים בצורה זו בטבעיות. זו הדרך שבה בחרנו וזה רק מחזק את העניין שאנחנו כל הזמן מדגישים – שידענו להעריך כל שיפור, גם אם היה מלווה בקשיים. לאחר כארבע שנים בשוודים עברנו לשיכון וותיקים. זו היתה ממש דירה – חדר וחצי עם שירותים ומרפסת, ואפילו מטבחון! זה היה מעבר רציני, נחשב לשיכון טוב, בית בנוי ממש, לא צריף.

כבר לפני כ-50 שנה הופיעו הקלנועיות הראשונות, תחילה רק 3 – אחת ששימשה את האחות יוכבד גולד, אחת לטיפול חולים ועוד אחת למשה גולן, שהתחיל אז את עבודתו כחצרן הקיבוץ.

עיקר עבודתי כיום הוא בתיקון הקלנועיות. אני עובד שעתים עד שעתיים וחצי ביום, ורואה בתיקון הקלנועיות את עבודתי הראשית.

התחביב הראשון במעלה אצלי היה- לצפות בבניית כבישים ובניינים. תהליך הבנייה מעניין אותי – **לא המבנה הגמור אלא העשייה.**

בטיולי השבת שלי, השתדלתי לכסות כל בנין ובנייה בסעד ולסקר אותם כיצד הם מתקדמים. אני נהנה היום לראות את הבנייה של הרחבת בית שקמה.

גם גשרים מעניינים אותי. לפני כמה שנים לקחתי רכב ונסעתי יחד עם נחמה מגשר אחד לשני. כמתנת יום-הולדת שמונים ארגן לי יורם סיור בכביש חוצה-ישראל, עם מדריך צמוד – אביה של חברתה של בתנו רותי, שהדריך אותנו במסירות באתר הסלילה תוך איתור בעיות בטיחות. אני ממליץ לכולם לעשות סיור כזה.

זה מה שמעניין אותי. אני אוהב לראות את הבית כשהוא מתקדם בבנייה עד שנכנסים האנשים לגור בו. אז הוא כבר לא מעניין אותי..

בי"ד בכסלו תשע"ב ליווינו את נחמה למנוחתה האחרונה. יהי זכרה ברוך!

"ומה אתה מאחל לקבוץ לרגל יום ההולדת?.."

-איחולים ודיבורים הם לא השטח שלי, אני מאמין במעשים!